

Viimane juubel sel sajandil

ITA SERMAN

Täna alustab Estonia Teater juubelinädalat, millega ühtlasi astutakse teatri sajandi viimasesse kümnesse. 90. sünnipäevale on pühendatud kaks esietendust ja pidulik juubeliõhtu.

Õigupoolest on pidustused juba sisse juhatud: Helsingis, Eesti Instituudi eestvõtmisel. Tänu sellele oli põhjanaabritel võimalus näha ooperit "Albert Herring" ning läinud nädalavahetusel ka Estonia Teatri balletitruppi.

Ballett alustab koduseidki tähtpäevasündmusi. Juba homme, 25. septembril jõuab vaatajani Mai Murdmaa sea-
tud balletiõhtu

"Kolmnurkne kübar".

Kolmest balletist koosneva kava nimilugu on tegelikult valminud hispaanlaste tellimisel. On ju Hispaania Estonia balletitrupile juubeliaastal vaat et teiseks koduks saanud:

õige pea reisitakse sinna juba kolmandat korda. Estoonlaste edu aga algas Manuel de Falla festivalist, ja "Kolmnurkne kübar" on selle helilooja humoorikaim teos. Ballett põhineb pantomiimil, huvitav on teada sedagi, et esietenduse (Londonis 1919) lavakujunduse tegi Pablo Picasso. See kordsed kunstnikud on Mai Murdmaa ise ja Anne-Mai Heimola. Teine ballett – Bela Bartoki "Võlumandariin" on lavale toodud Ungari "mandariinifestivali" arvestades. Eesti vaatajale jälle pakub huvitavat võrdlemisvõimalust eelmise lavaversiooniga. Kui veel lisada "Klassikaline divertissement" – saabki kokku kena tervik, kus taas võib näha ka meie tipp-paari – Kaie Kõrbi ja Viesturs Jansonsit.

Juubelinädala ja küllap ka kogu hooaja üheks tähtsündmuseks kujuneb aga päris kindlasti Verdi ooperi

"Nabucco"

esmaettekannet Eestis. Lavastaja Arne Miku hinnangul pole tegu tavapärase realavastusega. "Nabucco" selgekoeline muusika ja tugevad karak-

terid peaksid köitma väga erinevat vaatajat. Pealegi on tegu ääretult suurejoonelise lavastusega. Veelgi enam: nii masstaapset ja kallist lavakujundust pole Estonia Teatris varem olnudki. Tänuväärne osa sellest langeb Eldor Renteri arvele, kellelt on nii lavakujundus kui kostüümid. Haruldaste kavandite põhjal on tubli töö ära teinud teatri töökojad. Kusjuures asjaosaliste hinnangul on tehniline teostus teatri võimete piiiril. Niisiis on lavastuse tarvis valmistatud 280 kostüümi ja 80 paari jalatseid, kasutatud on 8 kilomeetrit paelu, 2,5 kilomeetrit narmaid, 5000 vaskkaunistust. Suuresti on see teoks saanud tänu headele abilistele Lätis, Soomes, Norras, Prantsusmaal, Saksamaal, Nepaalis. Esietendusel võib näha ka Himaalajas kasvava sõnajala eoseid. Kokku on etendusega hõivatud umbes 200 inimest. Estonia koori toetab "Hovanštšina" traditsiooni jätkates Eesti Rahvusmeeskoor. Seega võib öelda, et laval on korraga enamik Tallinna professionaalseist lauljast.

Omaette probleemiks kuju-

nes peaosatäitjate leidmine – sedavõrd rasked on nende partiid. Seetõttu on end viimasel aja heast küljest näidanud Jassi Zahharovi kõrvale palutud peaosas noor võimekas laulja Saksamaalt – Johannes von Duisburg. Naispeaosatäitja Sigute Stonyte "Iaenati" aga Leedust, kus "Nabucco" kavas juba mõnda aega.

Üldse on "Nabucco" praegu väga hinnas mitmel pool maailmas: eelmisel hooajal mängiti seda ooperit umbes 15 teatris, teiste hulgas ka "Opera Bastille's", "La Scalas", "Covent Gardenis".

Teatripidustuste kulmiatsiooniks kujuneb

pidulik juubeliõhtu

29. septembril. Päev varem on huvilised palutud veel Talveaeda kellaviieteetele. Selleks puhuks saabub esimest korda tagasi Eestisse omaaegne ope-
retitähth Mari Kamp, kelle koduks aastate kestel olnud Roots ja kes enam kui 85. eluaastale vaatamata on nõus pajatama oma mälestusi.

29. septembri õhtupoolikul on aga Estonia Teatri laval

"Nabucco" – suurejooneline ja kaunis. Harri Rospu foto

teatri kõik paremad jõud ja head kolleegid Lätist, Leedust, Tartu "Vanemuisest" ja Soome Rahvusoperist. Sel õhtul on oodata ka üht maailmaesiettekannet: Eino Tambergi "In spe Estonia" on

pühendatud spetsiaalselt teatri juubelile.

Teatrirahva sooviks on korraldada suur estoonlaste perepidu – et selle sajandi viimane juubel tõeliselt meelde jääks.